

Cijepljenje protiv HPV-a

Humani papilomavirus (HPV)

Većina ljudi se tijekom života zarazi se HPV-om. HPV se prenosi s osobe na osobu kontaktom preko kože i sluznica, prvenstveno spolnim putem i izravnim nespolnim kontaktom. Većina infekcija prođe spontano u roku od dvije godine, bez znakova bolesti.

Trajna infekcija HPV-om uzrokuje premaligne lezije genitalnog područja, rak vrata maternice, rak stidnice i rodnice kod djevojaka i žena, rak penisa kod muškaraca, a rak usta i grla, rak analne regije i bradavice anogenitalnog područja kod osoba oba spola.

Rak vrata maternice u Hrvatskoj

Treći po učestalosti rak kod djevojaka i žena u dobi od 15-44 godina. **Jedna od 100** žena će tijekom života razviti rak vrata maternice. **Preko 100** žena godišnje umre od raka vrata maternice u Hrvatskoj. **Preko 2.000** djevojaka i žena godišnje oboli od prekanceroznih lezija vrata maternice.

Postoji cjepivo protiv HPV-a

Dostupna cjepiva protiv HPV-a su praktički 100% djelotvorna u sprečavanju trajne infekcije genotipovima 16 i 18 HPV-a koji su odgovorni za nastanak 70% raka vrata maternice. Četverovalentno cjepivo štiti i od genotipova 6 i 11 koji su odgovorni za preko 90% anogenitalnih bradavica.

Procjenjuje se da je u svijetu do sada primijenjeno više od 80 milijuna doza cjepiva protiv HPV-a. Brojna istraživanja i dugogodišnje iskustvo cijepljenja pokazuju da je cjepivo protiv HPV-a sigurno. Uobičajene nuspojave su blage, kratkotrajne i prolaze spontano, dok su ozbiljne nuspojave izuzetno rijetke. Dobrobit cijepljenja u velikoj mjeri nadmašuje možebitni rizike vezane uz nuspojave.

Dvovalentno cjepivo (genotipovi 16 i 18) primjenjuje se u dvije doze isključivo kod ženskog spola, u dobi od 9 do 14 godina, a nakon petnaestog rođendana u tri doze. Četverovalentno cjepivo (genotipovi 6, 11, 16 i 18) primjenjuje se u oba spola, u dvije doze u dobi od 9 do 13 godina, a nakon četrnaestog rođendana u tri doze.

Prvi put u cijeloj zemlji omogućeno je besplatno cijepljenje protiv HPV-a

Besplatno cijepljenje omogućeno je za učenice i učenike prvog razreda srednje te za djevojke i mladiće te dobi neovisno o tome pohađaju li srednju školu. Privremeno je omogućeno besplatno cijepljenje za učenice viših razreda, odnosno za sve djevojke i žene koje se do sada nisu cijepile.

Srednjoškolke i srednjoškolci te redovite studentice i studenti mogu se cijepiti kod nadležnog školskog liječnika, a djevojke i žene koje nisu u školskom sustavu mogu se cijepiti u epidemiološkim ambulantama Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko zagorske županije, gdje se mogu dobiti i sve informacije o dobrovoljnem i besplatnom cijepljenju.